

Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса

Волкова І.В.

Державний університет «Одеська політехніка»
(Одеса, Україна)

**ДО ПИТАННЯ ПРО РОЗВИТОК БАЗОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІД ЧАС
ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО**

Підвищення якості освіти є однією з актуальних проблем як для України так і для всієї світової спільноти. Вирішення цієї проблеми пов'язано з сучасними підходами до якості вищої та неперервної освіти, в контексті Болонських реформ, матеріалів останніх Болонських семінарів, з модернізації змісту освіти, оптимізацією способів і технологій організації освітнього процесу та, звичайно, з переосмисленням мети і результату освіти.

В останнє десятиліття відбувається різка переорієнтація оцінки результату освіти з понять підготовленість, освіченість, загальна культура, вихованість, на поняття «компетентність» навчаючихся [1, с.7]

У загальному контексті європейських тенденцій глобалізації Рада Культурної Кооперації (СДСС) середньої освіти для Європи визначив ті основні, ключові компетентності, які в результаті освіти повинні освоїти молоді європейці. Відповідно і мета освіти стала співвідноситися з формуванням ключових компетентностей.

Необхідність впровадження в українську освіту компетентнісного підходу обумовлена також як загальноєвропейської, так і світовою тенденцією інтеграції, глобалізації світової економіки, і зокрема, неухильно наростаючими процесами гармонізації архітектури європейської системи вищої освіти, а також необхідністю перетворити систему освіти таким чином, щоб вона відповідала зміні освітньої парадигми, яка відбувається в останнє десятиліття.

Виконуються також приписи Ради Європи (Рада Культури рн ой Кооперації) по впровадженню компетентнісного підходу стосовно до загальної освіти для формування нової системи універсальних знань, умінь і навичок а також для набуття досвіду самостійної діяльності та особистої відповідальності учнів. [1, с.20].

В даний час компетенція визначається як:

1. Здатність робити що-небудь добре або ефективно.
2. Відповідність вимогам, що пред'являються при влаштуванні на роботу.
3. Здатність виконувати особливі трудові функції.

При розробці рівнів володіння іноземною мовою всередині мовної компетентності Рада Європи (1990) виділяє стратегічну, соціальну, соціолінгвістичних, мовну і навчальну [1, с. 15 ; 5 , с.52]. Практична спрямованість компетентнісного підходу була задана матеріалами Симпозіуму Ради Європи, де підкреслюється, що для результатів освіти важливо знати не тільки **що** , але і **як** робити .

У нових умовах навчання важливими стають:

- компетенції - як результат освіти,
- освітні технології - як спосіб формування компетенцій,

**Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса**

- оціночні засоби - як інструмент визначення досягнення заявлених результатів освіти. [4, с.70].

Говоріння на іноземній мові і навчання іноземної мови має відбуватися в загальному контексті комунікативних процесів - процесів прийому, передачі, переробки вербальної інформації, коли виникає необхідність звернення до людини як суб'єкту мовленнєвої діяльності, процесам породження і сприйняття мовного повідомлення. Вони об'єднані проблемою мовної, комунікативної діяльності людини, зокрема, здобувача вищої освіти, що опановує іншомовною культурою, іншому мовному системою.

Види мовленнєвої діяльності - говоріння, слухання, читання, письмо - визначаються за двома підставами: формі спілкування (усного, безпосередній або письмовий, опосередкований) і за характером спрямованості мовної дії: «від думки до слова» або «від слова до думки» [2, с.68]. Всі види мовної діяльності іноземною мовою повинні активуватися на практичному занятті належним чином оцінюватися викладачем.

Таким чином педагогічне оцінювання можна розглядати як систематичний процес визначення ступеня відповідності наявних знань, умінь і навичок попередньо запланованим.

Отже необхідно вносити корективи до педагогічного оцінювання результатів освіти, тобто корелювати компетентності і результати навчання.

Керуючись цими положеннями і результатами психолінгвістичних досліджень вчених, при розробці робочої навчальної програми за спеціальністю «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» курсу німецького мови в Одеському національному політехнічному університеті були вироблені наступні компетентності та відповідні їм результати навчання:

Компетентності та відповідні їм результати навчання	
компетентності	результати навчання
Знання і розуміння предметної області і розуміння професійної діяльності.	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних і дослідницьких документів.
Здатність до абстрактного мислення, аналіз у і синтез у .	Знати природу і механізми міжнародних комунікацій. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей і навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.
Здатність бути критичним і самокритичним.	Мати навички самостійного визначення освітніх цілей і навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

**Міжнародної науково-практичної конференції
«УКРАЇНА У СУЧАСНОМУ МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ»
16-18 червня 2021 року, м. Одеса**

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з / на іноземні мови, зокрема, фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- і багатосторонніх міжнародних проектів. Вести професійну дискусію з проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їх точки зору.
---	--

Контроль і оцінка результату діяльності здобувача вищої освіти проводиться безпосередньо викладачем в процесі практичних занять, тестування, а також виконання ними індивідуальних завдань, проектів, презентацій. Отже, індивідуальні, тестові завдання, проекти і презентації повинні бути орієнтовані на перевірку не тільки знань, умінь і навичок, а й рівня сформованості компетенцій.

Література:

1. Зимняя И.А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. Авторская версия. М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004.
2. Зимняя И. А. Лингвопсихология речевой деятельности. — М.: Московский психолого-социальный институт, Воронеж: НПО «МОДЭК», 2001. — 432 с. (Серия «Психологи Отечества»).
3. Nutmacher Walo. Key competencies for Europe//Report of the Symposium Berne, Switzezland 27-30 March, 1996. Council for Cultural Co-operation (CDCC) a //Secondary Education for Europe Strsburg, 1997.
4. Груздева М.Л., Кошелев И.А. Педагогическое оценивание результатов образовательного процесса в вузе // Современные наукоемкие технологии. — 2015. — № 12-1. — С. 70-72;
5. Волкова І. В. Створення проекту як метод актуалізації самостійної роботи студентів. / Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні Питання Державно-Правового Розвитку України» 10-12 червня 2020 року, с. 52.